

ביאור מהרש"א

מסכת בבא בתרא

פרק חזקת הבתים

חלק ג'

מה. – נא:

February 8, 2005

© Yechezkel Folger 2005

מפתח

דף מה. ודף מה:.....	3
תד"ה אבל מסר תד"ה אי הכי ותד"ה המפקיד.....	3
תד"ה נתנה לו.....	12
תד"ה אי דאיכא עדים.....	13
דף מו.....	15
תד"ה שפיר קאמר.....	15
דף מו:.....	16
רשב"ם ד"ה לוקח ראשון ותד"ה לוקח ראשון.....	16
דף מז.....	23
רשב"ם ד"ה לישנא אחרנא ותד"ה פעמים.....	23
תד"ה ירד מאומנתו.....	26
דף מז:.....	27
תד"ה מגורשת.....	27
תד"ה אבל בשטר.....	29
דף מח.....	31
תד"ה אלא סברא.....	31
תד"ה גט מעושה.....	32
תד"ה אמר רבא.....	34
דף מח: ודף מט:.....	35
תד"ה אמר רב נחמן ותד"ה מר בר רב אשי.....	35
תד"ה וכדרב הונא.....	40
דף מט:.....	42
תוספות בא"ד וא"ת רב דפסיק.....	42
תד"ה יכולה אשה שתאמר.....	43
דף נ.....	45
תד"ה אילימא.....	45
תד"ה קסבר קנין הגוף.....	52
דף נ:.....	53
תד"ה ר' אלעזר אומר.....	53
דף נא.....	54
רשב"ם ד"ה שמעת כו'.....	54
תד"ה למה כתב.....	55
דף נא:.....	57
תד"ה ר"ת.....	57

דף מה. ודף מה:

תד"ה אבל מסר תד"ה אי הכי ותד"ה המפקיד

1) משנה

a) לקחתיו has no חזקה to say אומן

2) Principles

a) Part 1

i) before he was רבה ב' הדר said that

(1) המפקיד אצל חבירו בעדים צריך להחזירו בעדים

ii) after he was רבה ב' הדר and אב"י both say that

(1) המפקיד אצל חבירו בעדים אין צריך להחזירו בעדים

b) Part 2

i) Assume that

(1) a person

(a) who has proof that he once owned an object

(b) claims that a מחזיק is now holding it wrongfully

ii) If there are עדים that the מחזיק now holds it (ראה)

(1) The מחזיק can't claim

(a) he never received it (להד"ם)

(b) Or that he returned it (החזרתיו)

(c) Or that it was destroyed or lost (נאנסו)

iii) Without ראה

(1) The מחזיק can claim

(a) להד"ם

(b) החזרתיו

(c) נאנסו

iv) If there are עדים (עדי מסירה) that he received it as an אומן or as a loan

(1) מחזיק can't claim

(a) I got it from another

(b) Or I bought it from you from the start and I never took it as an אומן
(אתה נתת לי במכר)

(c) Or להד"ם

(2) And where there is no ראה

- (a) החזרתיו can't claim מחזיק
  - (i) For רבה who before he was ב' הדר said that
    1. המפקיד אצל חבירו בעדים צריך להחזירו בעדים
  - (b) But he can claim החזרתיו
    - (i) For רבה after he was ב' הדר and for אב"י who both say that המפקיד אצל חבירו בעדים אין צריך להחזירו בעדים
- v) If there are no עדי מסירה
  - (1) Where the מחזיק isn't an אומן
    - (a) Then
      - (i) בדברים העשויין להשאיל ולהשכיר
      - (ii) The מחזיק can't say אתה נתת לי מכר or another gave it to me
    - (b) בדברים שאינן עשויין להשאיל ולהשכיר
      - (i) The מחזיק can claim אתה נתת לי מכר or another gave it to me
  - (2) If the מחזיק is an אומן
    - (a) Then
      - (i) אב"י says
        1. without a מיגו he's not believed if he says אתה נתת לי מכר or another gave it to me
        2. Because objects held by an אומן count the same as דברים שעשויין להשאיל
      - (ii) רבה says
        1. he is believed even without a מיגו
        2. Because objects held by an אומן don't count the same as דברים שעשויין להשאיל
- 3) The דין of an אומן who says "I first took it as an אומן but bought it from you later" (לקחתיו)
  - a) When the משנה says that חזקה אין לו חזקה the משנה means that he's not believed to say לקחתיו
  - b) We need to analyze this דין in every possible "לו יצויר"
  - c) שאלה
    - i) Is there ever a case where the אומן is believed to say לקחתיו
  - d) תשובה
    - i) He's believed only
      - (1) if he has a מיגו that he could have claimed another טענה that would have been believed under the rules we summarized

- e) here's the analysis as summarized in a table below
- f) according to רבה
- i) who says אומן isn't treated as if his objects are עשויין להשאיל ולהשכיר
- (1) before בזמן הדירה and while he still held להחזירו
- בעדים
- (a) If there are עדי מסירה
- (i) And there is ראה
1. Then the אומן loses because he has no מיגו
    - a. He couldn't have said להד"ם because there is ראה and besides there are also עדי מסירה
    - b. He couldn't have said החזרתיו because there is ראה and also because there were עדי מסירה and רבה at this stage says צריך להחזירו בעדים
    - c. He couldn't have said לי במכר אתה נתתו or I got it from another because of the עדי מסירה
- (ii) If there is no ראה
1. Then the אומן loses because he has no מיגו
    - a. He couldn't have said להד"ם because the עדי מסירה say he received it
    - b. He couldn't have said החזרתיו because there were עדי מסירה and רבה at this stage says צריך להחזירו בעדים
    - c. He couldn't have said לי במכר אתה נתתו or I got it from another because of the עדי מסירה
- (iii) And
1. where the משנה says that אומן isn't נאמן to say לקחתיו
  2. it refers to this case
    - a. meaning where there are עדי מסירה
    - b. both where ראה and לא ראה
- (iv) תוספות
1. קשיא
    - a. where there is no ראה why couldn't the אומן have said נאנסו
  2. תירוץ
    - a. You're right that the גמרא could have asked this קשיא
    - b. and that the משנה couldn't refer to this case for רבה
    - c. but this מיגו didn't occur to the גמרא

- d. And in the end it doesn't matter
  - i. because רבה is ב' הדר and says the אומן is נאמן anyway where there are עדי מסירה and there is no ראה because of a מיגו that he could have said החזרתיו as we'll explain below
  - e. so that רבה needs to say anyway that the משנה can deal only where there are both עדי מסירה and ראה
- (b) If there are no עדי מסירה
  - (i) If there is ראה
    - 1. Then the אומן is נאמן because of a מיגו
      - a. He could have said לי במכר אתה נתתו or I got it from another because רבה says the objects aren't considered the same as עדי מסירה דברים העשויין להשאיל ולהשכיר and there are no עדי מסירה who say otherwise
  - (ii) If there is no ראה
    - 1. Then the אומן is נאמן also because of a second מיגו
      - a. He could have said להד"ם or החזרתיו or נאנסו
- (2) המפקיד אצל חבירו בעדים אין צריך להחזירו בעדים after רבה ב' הדר and he says עשויין להשאיל ולהשכיר but he still says that an אומן isn't treated as if his objects are עשויין להשאיל ולהשכיר
  - (a) If there are עדי מסירה
    - (i) If there is ראה
      - 1. Then the אומן loses because he has no מיגו
        - a. He couldn't have said להד"ם because ראה and also because עדי מסירה say it wasn't להד"ם
        - b. He couldn't have said החזרתיו because of ראה
        - c. He couldn't have said לי במכר אתה נתתו or I got it from another because the עדי מסירה say otherwise
    - (ii) If there is no ראה
      - 1. Then the אומן is נאמן because of a מיגו
        - a. He could have said החזרתיו because although there were עדי מסירה אין צריך להחזירו בעדים רבה now עדי מסירה
  - (b) If there are no עדי מסירה
    - (i) If there is ראה
      - 1. Then the אומן is נאמן because of a מיגו

- a. He could have said במכר לי אתה נתתו or I got it from another because רבה continues to say that the objects aren't considered the same as ולהשכיר ולהשאיל דברים העשויין להשאיל ולהשכיר
- (ii) If there is no ראה
  - 1. Then the אומן is נאמן also because of a second מיגו
    - a. He could have said להד"ם or החזרתיו or נאנסו
- g) According to אביי who says חבירו בעדים אין צריך להחזירו בעדים and that an אומן is treated as if his objects are עשויין להשאיל ולהשכיר
  - i) If there are עדי מסירה
    - (1) If there is also ראה
      - (a) the אומן loses because he has no מיגו
        - (i) He couldn't have said להד"ם because there is ראה and also because להד"ם עדי מסירה say it wasn't
        - (ii) He couldn't have said החזרתיו because of ראה
        - (iii) He couldn't have said במכר לי אתה נתתו or I got it from another because of the עדי מסירה and also because עשויין להשאיל ולהשכיר
    - (2) If there is no ראה
      - (a) Then the אומן is נאמן because of a מיגו
        - (i) He could have said החזרתיו because although there were עדי מסירה still אין צריך להחזירו בעדים
  - ii) If there are no עדי מסירה
    - (1) If there is ראה
      - (a) Then the אומן isn't נאמן because he has no מיגו
        - (i) He couldn't have said במכר לי אתה נתתו or I got it from another because אביי says the objects count as עשויין להשאיל ולהשכיר
    - (2) If there is no ראה
      - (a) Then the אומן is נאמן also because of a מיגו
        - (i) He could have said להד"ם or החזרתיו or נאנסו

מסרו לכתחלה שלא בעדים		מסרו לכתחלה בעדים		כשאומן טוען נתנו לי באומנות ואה"כ לקחתיה ממך
לא ראוהו עכשיו	ראוהו עכשיו	לא ראוהו עכשיו	ראוהו עכשיו	
נאמן מיגו להד"ם או החזרתי או אתה נתנו לי במכר	נאמן מיגו דאמר אחר מסרו לי או אתה מסרתו לי במכר (ע"י תוס' ומהרש"א דבגמ' לא דייקי והאי מיגו דאתה מסרתו לי במכר קראו רבה "להד"ם") דלא דמי לעשוין להשאיל	אינו נאמן דליתא מיגו דהחזרתי (דהרי צריך להחזירו בעדים) וליתא מיגו להד"ם (דראו עדים מסירתו) או אחר מסרו לי או אתה נתנו לי במכר (דהרי איכא עדים דמסרו לו באומנות) והקשו תוספות דליהמני' במיגו דאי בעי אמר נאנסו דהרי לא ראוהו בידו	אינו נאמן דליתא מיגו דהחזרתי (דהרי ראוהו עכשיו בידו ועוד דצריך להחזירו בעדים) או להד"ם (דהרי מסרו בעדים ועוד דראוהו עכשיו בידו) או אחר מסרו לי או אתה נתנו לי במכר (דהרי איכא עדים דמסרו לו באומנות דאפילו לא פירש לעדים נקטינן דלתקנו נתן לו - עיין תחלת תד"ה אבל)	רבה מקמי דהדר בי'
נאמן מיגו להד"ם או החזרתי	אינו נאמן דא"א לומר אחר מסרו לי או אתה מכרתו לי דדמי להשאיל וליכא מיגו דהחזרתי או להד"ם (דהרי ראוהו עכשיו בידו) וגם מיגו דנאנסו אין כאן	נאמן מיגו דהחזרתי דאין צריך להחזירו בעדים	אינו נאמן כטעמי' דרבה לעיל רק דאביי ס"ל דאין צריך להחזירו בעדים וס"ל דאיכא עוד טעמא אחרני' דלא מהימן לטעון אחר מסרו לי או אתה נתנו לי במכר דהיינו משום דכדברים העשוין להשאיל הן	אביי
נאמן מיגו להד"ם או החזרתי או אתה נתנו לי במכר	נאמן מיגו דאמר אחר מסרו לי או אתה נתנו לי במכר ואי הוי טעין אחר מסרו לי הוי מהימן דלא דמי לעשוין להשאיל	נאמן מיגו דהחזרתי דאין צריך להחזירו בעדים	אינו נאמן כטעמי' דאביי לעיל	רבה בתר דהדר בי'

4) גמרא

מסרו לכתחלה שלא בעדים		מסרו לכתחלה בעדים		קיצור טבלא דלעיל
לא ראוהו עכשיו	ראוהו עכשיו	לא ראוהו עכשיו	ראוהו עכשיו	
נאמן	נאמן	אינו נאמן	אינו נאמן	כשאומן טוען נתנו לי באומנות ואה"כ לקחתיה ממך
נאמן	אינו נאמן	נאמן	אינו נאמן	רבה מקמי דהדר בי'
נאמן	אינו נאמן	נאמן	אינו נאמן	אביי

a) Before רבה is בי' הדר and while he still says בעדים צריך להחזירו

b) רבה to קשיא אביי asks this

i) "אי הכי אפילו בעדים נמי מתוך שיכול לומר החזרתיו לך"

ii) כי אמר לקוחה היא בידי מהימן"

5) (מהרש"א as explained by תוספות ד"ה אי הכי)

- a) This is what אב"י means
- i) I אב"י (see the table) distinguish between ראה and לא ראה
- (1) Both
- (a) where there are עדי מסירה
- (b) and where there are no עדי מסירה
- (2) Because I say אין צריך להחזירו בעדים
- (a) And that's why ראה בלא אומן is believed מיגו he could have said עדי מסירה even where there are החזרתי
- ii) But you רבה before you're ב"הדר say the אומן isn't נאמן
- (1) Why don't you say that he's believed with this מיגו
- (2) In other words
- (a) Why do you say המפקיד אצל חבירו בעדים צריך להחזירו בעדים
- b) קשיא
- i) The words "אי הכי" suggest that אב"י is saying
- (1) I say that the אומן is never believed with a מיגו
- (2) But
- (a) if you רבה are right that אומן is נאמן with a מיגו where there are no עדי מסירה and there is ראה
- (b) Then you should also say he's נאמן even where there are עדי מסירה and there is no ראה
- (i) In other words
1. Why do you say המפקיד אצל חבירו בעדים צריך להחזירו בעדים
- ii) But this approach doesn't work
- (1) Based on what we've said that אב"י does apply מיגו as summarized in the table
- 6) מהרש"א
- a) רמב"ן and ר"ת analyze this סוגיא differently because of this קשיא
- 7) Back to the גמרא
- a) אב"י proves to רבה that צריך להחזירו בעדים
- i) From a ברייתא that says
- (1) המפקיד את חבירו בעדים אין צריך להחזיר לו בעדים
- 8) תוספות ד"ה המפקיד
- a) קשיא
- i) Why didn't רבה answer that another ברייתא supports him:

המלוח את חבירו בעדים צריך להחזיר לו בעדים (1)

b) תירוך

i) Because רבה realized that פקדון is different from הלואה

ii) Because for פקדון there is a מיגו that he could have said נאנסו

9) מהרש"א

a) קשיא

i) תוספות said at page 5 that at this stage the concept of this מיגו hadn't yet occurred to the גמרא

10) תד"ה שפיר קאמר and רשב"ם as explained by גמרא

a) If

i) אומני רמאי דפומבדיתא hold an item for which עדים have made a tentative but incomplete identification and for which there are no עדי מסירה

ii) The אומני רמאי claim להד"ם and refuse to expose the item to עדים for a full identification

b) רבא

i) ראה תניא

(1) meaning that the ברייתא that says the אומן loses when he says לקחתי emphasizes that it applies only where ראה

ii) so that for אביי (review the first table)

(1) the אומני רמאי are clever to refuse to display the item

(2) Because an אומן is believed when he says לקחתי or במכר לי אתה נתתו only where there is a מיגו that he could have said להד"ם or החזרתיו

(3) And it's only where עדים make a complete identification that we say there is "ראה" and the אומן can no longer rely on this מיגו

iii) but for רבה (review the first table)

(1) Who says that where there are no עדי מסירה even with ראה an אומן can say לקחתי or אתה נתתו לי במכר

(2) The אומני רמאי would have won even if they exposed the item to עדים

11) תוספות

a) קשיא

i) But this רמאי has already claimed להד"ם

ii) So that even for רבה he would be damaged if עדים see the object clearly and say that להד"ם isn't correct

b) תירוך (as explained by מהרש"א)

i) Must be that שיטת רשב"ם isn't correct

ii) Here is the correct שיטה

(1) For אביי

- (a) The רמאי are clever in taking advantage of there having been no definite identification and claiming להד"ם
- (b) Because the רמאי would not have won with a claim of לקחתיו or אתה נתתו לי במכר

(2) קשיא

- (a) why not
- (b) even though we treat the item the same as ולהשכיר ולהשאיל
- (c) they still ought to have נאמנות of a מיגו that they could have claimed להד"ם or להחזרתיו
- (d) after all you yourself just said that they win if they actually claim להד"ם

(3) תירוץ

(a) Because להד"ם

(i) although it's a successful טענה when raised

(ii) is a טענה that involves העזה in this case

1. because there was already a partial identification
2. and isn't a טענה that a liar prefers to make

(iii) and that's why ראה תניא

1. meaning

- a. the ברייתא says there is no נאמנות based on מיגו
- b. on **any** ראה even if it's only partial and there is no positive identification

(b) But for רבה

(i) It wasn't necessary for the רמאי to initially say להד"ם

(ii) Because he would have been believed to say

1. לקחתיו or להד"ם without a מיגו that is based on לי במכר נתתו לי
2. לקחתיו with a מיגו he could have said לי במכר נתתו לי

תד"ה נתנה לו

1) גמרא

a) Where

- i) A שכיר claims that a בעה"ב promised to pay two דינרי
- ii) The בעה"ב claims he only agreed to pay only one דינר
- iii) And the normal time for payment has passed

b) Then the בעה"ב wins

- i) Because he's supported by two חזקות
  - (1) חזקה אין שכיר משהה שכרו
  - (2) חזקה אין בעה"ב עובר בבל תלין

2) מהרש"א

a) קשיא

- i) Why does the בעה"ב need more than one חזקה

b) תירוץ

- i) The חזקה of תלין בבל עובר אינו counterbalanced by the חזקה that the שכיר isn't לא תגזול on עובר

3) תוספות

a) קשיא

- i) But the בעה"ב hasn't yet even paid the one דינר he agrees he owes
- ii) So
  - (1) the שכיר obviously was משהה שכרו
  - (2) and the בעה"ב was עובר on תלין בבל
- iii) So neither of the two חזקות apply

b) תירוץ

- i) The בעה"ב maintains that the שכיר agreed to the late payment

c) קשיא as explained by מהרש"א

- i) But you said earlier that the בעה"ב also needs the support of
  - (1) חזקה אין שכיר משהה שכרו
- ii) And in this case
  - (1) even the בעה"ב agrees that the שכיר agreed to be משהה one דינר
- iii) So this second חזקה doesn't apply and you have only one חזקה

תד"ה אי דאיכא עדים

מסרו לכתחלה שלא בעדים		מסרו לכתחלה בעדים		
לא ראוהו עכשיו	ראוהו עכשיו	לא ראוהו עכשיו	ראוהו עכשיו	כשאומן טוען נתתו לי באומנות ואה"כ לקחתיה ממך
נאמן	נאמן	נאמן	אינו נאמן	רבה לאחר דהדר בי'
נאמן מיגו דמצי טעין להד"ם וכו'	אינו נאמן	נאמן	אינו נאמן	אביי

- 1) Review the סוגיא at מסר אבל מסר תד"ה for the שיטות of אביי and רבה that are summarized in the table
- 2) גמרא

a) אביי of שיטה קשיא to the

i) ברייתא

(1) If

(a) a בעה"ב gives his טלית to an אומן

(b) the אומן claims that a בעה"ב promised to pay two דינרי

(c) בעה"ב claims he only agreed to pay one דינר

(2) Then the rules in this table apply

אומן מהימן ועל בעה"ב להביא ראיה		כל זמן שטלית ביד אומן
נשבע אומן ונוטל	בזמנו	נתנו לו לבעה"ב
בעה"ב מהימן ועל אומן להביא ראיה	עבר זמנו	נתנו לו לבעה"ב

ii) Now under what facts is the אומן believed where he still holds the טלית

iii) It can't be that there are עדי מסירה

(1) Because if there were עדי מסירה they'd know how much the בעה"ב agreed to pay

iv) Presumably there is ראה, i.e., עדים who know that the אומן now holds the טלית

(1) Yet the אומן is believed on the agreed amount מיגו he could have said לקחתיו

v) קשיא

(1) This is a קשיא for אביי who says an אומן isn't believed to say לקחתיו where there is ראה even if there are no עדי מסירה

b) תירוץ

i) In fact there are no עדים that the אומן now holds the טלית

- ii) And the אומן is believed מיגו he could have said להד"ם or החזרתיו or נאנסו
- 3) תוספות
- a) קשיא
    - i) So you admit that for אביי
      - (1) the שכיר would not be believed if there were עדים that עכשיו בידו ראוהו
    - ii) Then
      - (1) why does the ברייתא have to switch to נתנו לו ועבר זמנו
        - (a) to find a case where the בעה"ב wins
      - (2) why not stay in the האומן ביד טלית category and teach that even here the בעה"ב wins if ראה
- 4) מהרש"א
- a) תירוץ
    - i) Because if the rule for נתנו לו weren't stated
    - ii) I might have mistakenly thought that where נתנו לו the בעה"ב prevails even לא שכרתיך מעולם מיגו that he might have said בזמנו
    - iii) Note that this מיגו isn't available when the טלית is אומן ביד and is already repaired

דף מו.

תד"ה שפיר קאמר

תד"ה אבל מסר See

דף מו:

רשב"ם ד"ה לוקח ראשון ותד"ה לוקח ראשון

1) Introduction

- a) אחריות means
  - i) the right of a בעל חוב to foreclose
    - (1) against property the לוקח bought from the לווה after the loan
    - (2) but this right applies against a לוקח (call him the first לוקח) only if
      - (a) בעל חוב owns no בני חרי that are available to the בעל חוב
      - (b) And there is no second לוקח who bought property from ראובן after the first לוקח
  - ii) the right of a לוקח
    - (1) if it turns out that he bought קרקע גזולה and there are no בני חרי
    - (2) to foreclose against a שדה that a later לוקח bought from the מוכר
- b) a person is an עד נוגע if by false עדות he can avoid a potential loss that concerns him
- c) so that to decide whether there is a נגיעה we need to decide what potential losses concern the עד and whether by false עדות he can ease that concern

2) גמרא

- a) Where
  - i) a מערער claims that ראובן had stolen a שדה
- b) then
  - i) the בעל חוב of ראובן can be מעיד in favor of ראובן only if ראובן still owns other בני חרי against which the בעל חוב can foreclose if ראובן doesn't pay him
  - ii) Because if ראובן owns no other בני חרי the בע"ה is a נוגע to see to it that ראובן keep the שדה that's under attack so that the בע"ה can foreclose against that שדה if ראובן doesn't pay the בעל חוב

3) Introduction to the following סוגיא

- a) רשב"ם
  - i) a לוקח is concerned that his own interest will be affected by a בעל חוב to ראובן that the לוקח doesn't know about
  - ii) so that the לוקח is a נוגע if by his עדות he can see to it that this בע"ה doesn't foreclose against his שדה
- b) תוספות

- i) a לוקח is concerned that his own interest will be affected by a מערער on his own שדה that he doesn't know about
  - ii) and although לוי can't by his עדות stop the מערער from taking his שדה
  - iii) לוי is a נוגע if by his עדות he can see to it that יהודה keeps a שדה from which לוי will be able to recover value if ראוּבן doesn't pay לוי for the value of the שדה that לוי lost to the מערער
- c) note that
- i) רשב"ם says an עד isn't concerned about an unknown מערער
  - ii) בעל חוב says an עד isn't concerned about an unknown חוב
- 4) The סוגיא as understood by רשב"ם
- a) שאלה
- i) May לוי be מעיד against a מערער on the שדה that יהודה bought from ראוּבן after לוי bought his own שדה from ראוּבן
- b) תשובה
- i) It's true that לוי isn't concerned that יהודה will turn to לוי if מערער wins
    - (1) Because even if יהודה bought his שדה with אחריות
      - (a) He can only recover against בני חרי or a later לוקח
  - ii) But
    - (1) Where there are no בני חרי or a לוקח that bought after יהודה
      - (a) לוי is still a נוגע whether or not he bought his own באחריות
        - (i) because לוי is concerned that there might be a בע"ח that לוי doesn't know about
        - (ii) And unless יהודה keeps his שדה that בע"ח would recover against לוי
    - (2) Where there are בני חרי or a לוקח that bought after יהודה
      - (a) לוי isn't a נוגע because any unknown בע"ח will recover from בני חרי or from the לוקח who bought after יהודה
- c) שאלה
- i) Can יהודה testify for לוי against a מערער on שדה לוי
- d) תשובה
- i) The גמרא doesn't deal with this case
  - ii) But analyze it according to שיטה of רשב"ם and you'll see that here it does matter whether לוי bought his באחריות שדה
  - iii) If
    - (1) לוי bought his own שדה with אחריות
      - (a) And there are no בני חרי

- (2) Then of course יהודה is a נוגע
- (a) Because if לוי loses his שדה to the מערער
- (b) יהודה will recover against לוי

iv) If

- (1) לוי bought his שדה without אחריות
- (a) Then יהודה isn't a נוגע because לוי won't recover against him anyway
- (2) קשיא
- (a) But shouldn't we assume that יהודה is concerned that ראובן has an unknown חוב בעל חוב
- (3) תירוץ
- (a) If ראובן has בני חרי then the בע"ח will recover against the בני חרי
- (b) Even if ראובן has no בני חרי
- (i) לוי accomplishes nothing by supporting יהודה
- (ii) Because the בע"ח will recover against him anyway because יהודה is the later לוקח

e) In short

שיטת רשב"ם	לוקח ראשון קנה לשדהו באחריות	לוקח ראשון קנה לשדהו באחריות
לוקח ראשון מעיד ללוקח שני	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי לבע"ח דמוכר לגבות ב'ל	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי לבע"ח דמוכר לגבות ב'ל
לוקח שני מעיד ללוקח ראשון	אינו נוגע בין דאיכא ארעא אחריתי בין דליכא ארעא אחריתי	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי דמצ' לוי לחזור עליו באחריותו כשיטרוף אותו מערער שכבר בא לערער על שדה לוי

5) The תוספות as understood by סוגיא

- a) שאלה
- i) Can לוי testify for יהודה against a מערער on שדה יהודה
- b) תשובה
- i) It's true that לוי isn't concerned that יהודה will turn to לוי if מערער wins
- (1) Because even if יהודה bought his שדה with אחריות he can only recover against בני חרי or a later לוקח
- ii) But if לוי bought his שדה באחריות לוי is still a נוגע
- (1) unless there are בני חרי or a לוקח that bought after יהודה

- iii) because לוי is concerned
  - (1) that there might be an unknown מערער on שדה לוי that לוי doesn't yet know about
  - (2) And
    - (a) לוי wants יהודה to keep his שדה so that לוי will be able to recover against שדה יהודה if ראובן doesn't pay לוי in cash
- iv) Note that
  - (1) There is no נגיעה where לוי bought his own באחריות שדה שלא
    - (a) Since he will not be able to recover against שדה יהודה anyway
- c) שאלה
  - i) Can יהודה testify for לוי against a מערער on שדה לוי
- d) תשובה
  - i) The גמרא doesn't deal with this case
  - ii) But analyze it according to שיטה of תוספות
  - iii) If לוי
    - (1) bought his שדה with אחריות
      - (a) And there are no בני חרי or a later לוקח
    - (2) Then of course יהודה is a נוגע
      - (a) Because if לוי loses his שדה he will recover against יהודה
  - iv) If לוי
    - (1) Bought his שדה without אחריות
      - (a) Then יהודה isn't a נוגע because לוי won't recover against him anyway

e) In short

שיטת רשב"ם	לוקח ראשון קנה לשדהו באחריות	לוקח ראשון קנה לשדהו באחריות
לוקח ראשון מעיד ללוקח שני	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי לבע"ח דמוכר לגבות ב'ל	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי לבע"ח דמוכר לגבות ב'ל
לוקח שני מעיד ללוקח ראשון	נוגע הוא בדלית בני חרי דמצי לוי לחזור עליו באחריותו כשיטרוף אותו מערער שכבר בא לערער על שדה לוי	אינו נוגע בין באיכא בני חרי בין בדליכא בני חרי

שיטת תוספות	לוקח ראשון קנה לשדהו באחריות	לוקח ראשון קנה לשדהו באחריות
לוקח ראשון מעיד ללוקח שני	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי ללוי לגבות ב'ל באחריותו אי יבא מערער אחר לערער על שדה לוי	אינו נוגע בין באיכא בני חרי בין בדליכא בני חרי דהרי אם יערערו על שדה לוי בין כך ובין כך לא יוכל לחזור על שדה יהודה
לוקח שני מעיד ללוקח ראשון	נוגע הוא בדלית ארעא אחריתי ללוי לגבות ב'ל באחריותו	אינו נוגע בין באיכא בני חרי בין בדליכא בני חרי דהרי בין כך ובין כך לא יוכל לוי לחזור על שדה יהודה

6) מהרש"א

a) קשיא

- i) when the גמרא says that לוי is a נוגע where he wants to be מעיד for יהודה
- ii) Why does רשב"ם refuse to follow שיטת תוספות that לוי bought his באחריות שדה and he's a נוגע because he wants to be able to seize שדה יהודה if an unknown מערער later attacks לוי שדה

b) תירוץ

- i) Because according to שיטת תוספות
  - (1) באחריות is involved both where לוי is מעיד and where יהודה is מעיד
- ii) And we have this קשיא
  - (1) Why didn't the גמרא list both cases together
- iii) Note that

- (1) for רשב"ם שיטת we understand that the גמרא can't list both cases together
- (2) because the rule for עדות by לוי is different and applies even where he bought his שדה שלא באחריות

7) מהרש"א as explained by תוספות

a) introduction

i) Remember the שיטה of תוספות that

- (1) where ראוּבן has no בני חרי , לוי bought a שדה באחריות and יהודה is a later לוקח
- (2) לוי is a נוגע if he wants to be מעיד in favor of יהודה against a מערער
- (3) Because לוי is concerned that
  - (a) an unknown מערער might later recover against לוי and take his שדה
  - (b) ראוּבן might not reimburse לוי in cash

b) קשיא

- i) in the case of the מלוה who wants to be מעיד for ראוּבן where ראוּבן has other בני חרי
- ii) why aren't we concerned that
  - (1) מלוה wants to be able to recover against the בני חרי that are now under attack by an existing מערער because he is influenced by the same two concerns
    - (i) an unknown מערער may attack the other בני חרי
    - (ii) מלוה might not pay ראוּבן in cash

8) מהרש"א

a) Introduction

i) Remember the שיטה of רשב"ם that

- (1) where ראוּבן has no בני חרי , לוי bought a שדה and יהודה is a later לוקח
- (2) לוי is a נוגע if he wants to be מעיד in favor of יהודה against a מערער
- (3) Because לוי wants an unknown בע"ח to leave לוי with his שדה and instead to attack the שדה of יהודה

b) קשיא

- i) Why not ask a similar קשיא for רשב"ם
- ii) in the case of the מלוה who wants to be מעיד for ראוּבן where ראוּבן has other בני חרי
- iii) why aren't we concerned that מלוה wants to be able to recover against the בני חרי that are now under attack by an existing מערער because he is influenced by these concerns
  - (a) an unknown בעל חוב may attack the other בני חרי

- (b) מלוה might not pay ראוּבן in cash
- c) תירוץ
- i) Both for רשב"ם and תוספות
- (1) The מלוה is a נוגע only if he's motivated by the two חששות we've outlined
- (a) an unknown מערער or בעל חוב may attack the other בני חרי
- (b) מלוה might not pay ראוּבן in cash
- ii) But while for תוספות
- (1) לוי is a נוגע even though he's motivated to testify falsely only if a chain of two חששות both occur
- (a) an unknown מערער might later recover against לוי and take his שדה
- (b) מלוה might not reimburse לוי in cash and לוי wants to be sure that שדה if יהודה is available for recovery
- (2) note that
- (a) even false עדות by לוי won't help him against this loss of his שדה
- (i) since nothing he does now will stop an unknown מערער from taking his שדה
- (b) so that he is motivated to testify falsely only to help him recover value if his שדה is taken from him **and** ראוּבן doesn't pay him
- iii) For רשב"ם
- (1) The case of לוי proves only that לוקח is a נוגע if he wants to avoid a הפסד that will result if one concern comes about
- (a) Namely the concern that there is a בעל חוב who will take his שדה
- (2) because by his false עדות now לוי can see to it that he keeps his שדה by arranging for a בע"ח t foreclose against יהודה instead of against לוי
- d) so that
- i) for תוספות
- (1) we have evidence that a person is נוגע even if he's motivated only by a chain of two חששות
- ii) for רשב"ם
- (1) we don't have this evidence
- e) that's why
- i) when תוספות asks that מלוה should be a נוגע because of a chain of two concerns
- ii) The שיטת קשיא applies only to תוספות and not to רשב"ם שיטת

דף מז.

רשב"ם ד"ה לישנא אחרינא ותד"ה פעמים

1) Introduction

- a) טענה on a property is effective only if it supports a valid מחזיק
  - i) based on the personal knowledge of the מחזיק
    - (1) on how the property passed from the מערער to the מחזיק
- b) but where
  - i) a יורש or a לוקה gets property from a מוריש or a מוכר
  - ii) but doesn't know how the מוריש or the מוכר got the property
  - iii) טענינן לי'
    - (1) Meaning we assume that the מוריש or מוכר would have used all טענות that would have won for the מוריש or מוכר

2) גמרא

- a) חזקה and an אומן have no גזלן
  - i) In the sense that they lose if they claim לקחתיו even if they have a חזקה
- b) A בן אומן does have חזקה
- c) A בן גזלן has no חזקה
  - i) Meaning that
    - (1) If בן אומן or בן גזלן claim that they received it from their father
      - (a) there is no טענינן לי'
        - (i) Because no matter the טענה their father would have used
        - (ii) The father as an אומן or a גזלן would not have had the benefit of חזקה
        - (iii) And would have lost against the מערער
    - (2) But if the בן אומן says "I saw the מערער be מודה to my father"
      - (a) We believe him that he saw the הודאה
        - (i) Because he has a מיגו he could have said "I bought it from you the מערער"
      - (b) And the בן אומן wins
        - (i) Because we have no reason to think the הודאה wasn't honest
    - (3) Yet the בן גזלן who says the מערער was מודה to his father the גזלן loses
      - (a) Because we're concerned that the מערער was מודה out of fear
- d) בן גזלן יש לו חזקה

- i) רשב"ם
    - (1) Where he claims he inherited it from his father the בן גזלן
  - ii) תוספות
    - (1) קשיא
      - (a) But we know that the בן גזלן himself inherited it from his father the בן גזלן
      - (b) So that there is no טענינן לי' for the בן גזלן
      - (c) Because
        - (i) the only טענה available for his father the בן גזלן would have been our טענינן לי' for the בן גזלן that **his** father the בן גזלן had bought it from the בן גזלן
        - (ii) but we've already said that there is no טענינן לי' for a בן גזלן
      - (d) So why do you say that בן גזלן has a חזקה
    - (2) תירוץ
      - (a) we need to say that
        - (i) טענינן לי' for the בן גזלן that his father the בן גזלן would have said
          1. "you're right that I inherited it from my father the בן גזלן
          2. but I then paid the בן גזלן for it
          3. and I as a בן גזלן rather than a בן גזלן do have the benefit of חזקה"
- e) there follow to two possible גרסאות
  - i) First גרסא
    - (1) פעמים שאפילו בן גזלן יש לו חזקה
      - (a) Where he claims I inherited it from my grandfather the father of the בן גזלן
  - (2) Second גרסא
    - (a) פעמים שאפילו בן בנו של בן גזלן אין לו חזקה
      - (i) Where he claims I inherited it from my grandfather the בן גזלן (we'll explain this below)
- f) מהרש"א (as explained by רשב"ם)
  - i) The first גרסא is better
  - ii) Because
    - (1) After the גמרא said אין לו חזקה
    - (2) it follows naturally for the גמרא then to note that there does exist a case where בן גזלן does have חזקה
  - iii) but the הלכה of the second גרסא is also correct

3) תוספות (as explained by מהרש"א)

a) קשיא

i) For the second גירסא why do you say that

(1) פעמים שאפילו בן בנו של גזלן אין לו חזקה

ii) Didn't we just say that we argue for him that his father the גזלן בן would have claimed

(1) I the גזלן בן inherited it from my father the גזלן

(2) But I later paid off the claim of the גזלן

b) תירוץ

i) Must be that this claim of "I later bought it" is a טענה דלא שכיח and there is no טענה דלא שכיח for a יורש of a טענין לי

c) קשיא

i) Then go back to our earlier קשיא

ii) under what facts does בן בן גזלן have a חזקה

d) תירוץ

i) The דין for חזקה יש לו חזקה בן בן גזלן יש לו חזקה is set next to חזקה יש לו חזקה בן בן to teach that

(1) Just as we said חזקה יש לו חזקה בן בן

(a) Only where he says "I saw him be מודה to my father the אומן"

(2) Just so חזקה יש לו חזקה בן בן גזלן

(a) Applies only where the בן בן גזלן says

(i) I saw him be מודה to my father the גזלן בן

תד"ה ירד מאומנתו

1) ברייתא

a) ירד מאומנתו או מאריסתו יש לו חזקה

2) מהרש"א as explained by תוספות

a) For ירד מאריסתו

i) The current חזקה of the אריס must have begun after ירד מאריסתו

ii) Because if it began while he was still an אריס

(1) that חזקה had to end with the ירידה

(a) Because for an אריס a ירידה can only mean return of the אריסות

b) But for ירד מאומנתו

i) it's possible that we're referring to a חזקה that began before the ירידה and that continues afterwards

ii) because for an אומן the word ירידה can mean that the אומן stopped accepting new items for repair

(1) even though he hasn't yet returned all items he took for repair before his ירידה

דף מז:

תד"ה מגורשת

1) introduction

- a) a בעל is חייב במזונות אשתו
- b) If he wasn't מייחד a שדה for her מזונות
  - i) Then certainly she has no חזקה if she eats פירות of שדה הבעל
  - ii) Because we recognize
    - (1) that she eats the פירות by way of her rights to מזונות
    - (2) and that's why the בעל wasn't מוחה
- c) now assume that a בעל has two שדות
  - i) שדה ב' and שדה א'
- d) if the בעל was מייחד to his wife 'א' שדה for her מזונות
  - i) then she certainly has no חזקה if she takes פירות of 'א' שדה
  - ii) but the משנה teaches us a רבותא
    - (1) That she also has no חזקה if she takes פירות of 'ב' שדה
    - (2) Because her בעל isn't קפיד if she eats more than her right

2) ברייתא

- a) a woman who is מגורשת ואינה מגורשת
  - i) for example where זרק לה גט ספק קרוב לה ספק קרוב לו
- b) for whom the בעל continues to be חייב for מזונות
- c) nevertheless can claim חזקה if she eats פירות without a מחאה by her בעל

3) רשב"ם

- a) The ברייתא assumes that
  - i) the בעל wasn't מייחד a שדה for חיוב מזונות to a wife he obviously dislikes
  - ii) So that she can take her מזונות from any שדה of the בעל
- b) Still she can claim חזקה
  - i) Because
    - (1) if the בעל hadn't sold her the שדה from which she ate פירות
    - (2) he wouldn't have allowed her to eat פירות freely without a תורה דין

4) תוספות

- a) The ברייתא assumes that
  - i) In fact he was מייחד שדה א' for her פירות and she ate פירות of 'ב' שדה

- b) While
  - i) for a woman who isn't מגורשת at all
  - ii) a שדה ב' of פירות doesn't mind if she also eats בעל
- c) for a woman who is מגורשת even in part
  - i) a שדה the he had sold her unless he would have been מוחה בעל does mind
- d) but
  - i) חזקה she has no מזונות for her a שדה מייחד if he wasn't
  - ii) חיוב מזונות because of his מוחה wasn't בעל that we accept

תד"ה אבל בשטר

1) ברייתא

- a) If a person buys the rights of a husband in a שדה
  - i) And then buys the rights in the שדה of the seller's wife
  - ii) His purchase from the seller's wife is בטל
- b) רב
  - i) but the sale isn't בטל if the buyer used a שטר
- c) שמואל
  - i) The sale is בטל even if the buyer used as שטר

2) תוספות

- a) רב קשיא for רב
  - i) Why in כתובות דף צה.
    - (1) Does the גמרא say that a woman loses her rights in a שדה
    - (2) Only if she signs her rights away to a second buyer
      - (a) after she has first refused to sign them away to another buyer
- b) גיטין in תוספות of תירוח
  - i) Both רב and שמואל agree that her sale is קיים if she sells באחריות
  - ii) They disagree in the ברייתא
    - (1) Because the ברייתא deals with שטר סתם
      - (a) אחריות טעות סופר רב says
      - (b) אחריות לאו טעות ספר שמואל says
    - (2) In the case in כתובות
      - (a) The woman said outright that she's not selling באחריות
      - (b) And that's why all agree that her sale isn't valid the first time
- c) Precise words of תוספות in our גמרא
  - i) "שמואל ס"ל דבחזר ולקחו מבעה"ב אין מקחו קיים אלא בדכתב לו אחריות"
    - (1) דלשמואל אחריות לאו טעות סופר בשטרי מקח וממכר
  - ii) משא"כ רב ס"ל אחריות טעות סופר"

3) מהרש"א

- a) If תוספות here meant the same as תוספות in גיטין
  - i) Why does תוספות here not mention that in כתובות the wife said outright that she's not selling באחריות

- ii) And why does תוספות emphasize the words שטרי מקח וממכר
- b) Must be that תוספות here makes a different point
  - i) רב and שמואל disagree on סופר אחריות טעות סופר only for שטרי מקח וממכר
  - ii) But for שטרי מתנה they both agree that אין אחריות טעות סופר
  - iii) And in כתובות the גמרא deals with שטרי מתנה

דף מח.

תד"ה אלא סברא

1) גמרא

- a) אמר רב הונא תליוהו וזבין זביני' זביני'
  - i) Because we assume that because of the אונס
    - (1) The מוכר ultimately decided to sell

2) תוספות

- a) introduction
  - i) ברייתא
    - (1) כופין אותו that קרבן teaches for יקריב אותו (1)
    - (2) כופין אותו עד שיאמר רוצה אני teaches that לרצונו (2)
  - ii) קשיא
    - (1) Once we know the דין of רב הונא
    - (2) Why do we need קרבן for יקריב אותו

3) מהרש"א

- a) קשיא
  - i) Why didn't תוספות answer that
    - (1) Yes we know from רב הונא that כפיי' works
    - (2) But we need יקריב אותו to teach that we need to do the כפיי'
- b) תירוץ
  - i) We don't need יקריב אותו to teach כפיי'
  - ii) Because the ב"ד is כופה for all מצוות עשה
- c) ראש השנה sets out another תירוץ in תוספות
  - i) From the סברא of רב הונא I would in fact know that in general כופין
  - ii) But I would have thought that because of לרצונו there's a special rule that there's no כופין for קרבנות

תד"ה גט מעושה

1) ברייתא

- a) "גט המעושה בישראל כשר ובעכו"ם פסול
- b) "ובעכו"ם חובטין אותו ואומרין לו עשה מה שישראל אומר לך"

2) שאלה

- a) What if the דייני ישראל is חובט a גט at the direction of ישראל

3) תשובה

- a) שיטת יש מפרשים

i) The גט is פסול

ii) Because this is how to read the **bolded** part of the ברייתא

(1) כיצד בעכו"ם פסול [כשעכו"ם] חובט לישראל ו[אותו החובט] אומר לו [לישראל הנחבט]

(2) עשה [אתה ישראל] מאי [שדיין] ישראל אומר לך [כלומר תן גט]

iii) So that

(1) גט מעושה פסול etc. emphasizes that ובעכו"ם

(a) even at the direction of דייני ישראל

(2) Because it's still the חובט who's considered the עכו"ם

- b) ר"י and רשב"ם of שיטה

i) The גט is כשר

ii) Because this is how to read the **bolded** part of the ברייתא

(1) מיהו בעכו"ם כשר [כשדייני ישראל] חובטין אותו [כלומר אומרין לחובט]

(2) עשה [אתה חובט] מאי שדיין ישראל אומר לך כלומר "חבט בישראל"

iii) So that גט מעושה בעכו"ם פסול is an exception to the rule of ובעכו"ם

(1) Because where the חביטה is at the direction of דייני ישראל

(2) We consider that the חביטה is done by the דייני ישראל

4) תוספות (as explained by מהרש"א)

- a) There are two גרסאות in the following ירושלמי

i) regardless of which גרסא you use the ירושלמי proves that the גט is כשר if דייני חובט to be עכו"ם order ישראל

ii) Note also that ירושלמי uses באומר איני זן as a shorthand way of saying the עישוי is correct בדין

- b) רא"ש of ירושלמי in גרסא

i) [דיין] ישראל שעושה כמעשה [בחבטת] עכו"ם הגט כשר באומר איני זן [כשעושה בדין]

ii) "[דייני] עכו"ם שעושו כמעשה [אפילו בחבטת] ישראל הגט פסול"

- אפי' באומר איני זן [כלומר אפילו כשעישו בדין] (1)
- c) מרדכי and גיטין in תוספות of ירושלמי in גרסא
- i) [חובט] ישראל שעשה כמעשה עכו"ם הגט [כלומר בדייני עכו"ם] הגט **פסול**
 (1) [[אפילו]] באומר איני זן [כשעשה בדין] (1)
- ii) "[חובט] עכו"ם שעשה כמעשה ישראל [כלומר בצו דייני ישראל] הגט **כשר**"
 אפי' [[לשון "אפילו" דחוק]] באומר איני זן [כשעישו בדין] (1)
- 5) מהרש"א
- a) The first גרסא is better
- b) Because in the second גרסא
- i) We need to add the word [[אפילו]] that's in double brackets
 (1) i.e., the גט is פסול **even where** the דין is correct and חבטה is appropriate
- c) also in the second גרסא {as pointed out by the *italics* in double brackets
- i) it's a דחק to say זן באומר איני זן **אפילו** where the גט is כשר
- ii) Because the גט should be כשר **only** where חבטה is appropriate

תד"ה אמר רבא

תליוהו וזבין בשדה זו בפרדיסא	תליוהו וזבין בשדה זו שלא בפרדיסא		
זבינ' זבינא	זבינ' זבינא	לענין זבינא	רב הונא
כתבינן מודעא	כתבינן מודעא	לענין מודעא	
זבינ' זבינא	לאו זבינ' זבינא	לענין זבינא	רבא
כתבינן מודעא	לא כתבינן	לענין מודעא	

1) גמרא

a) The table outlines the שיטות of רבא and רב הונא

2) מהרש"א as explained by תוספות

a) רב הונא follows הלכה

i) That זבינ' זבינא and מודעא כתבינן in all cases

ii) Whether or not there is פרדיסא

דף מח: ודף מט.

תד"ה אמר רב נחמן ותד"ה מר בר רב אשי

1) Introduction

- a) Where כתב ידם יוצא ממקום אחר
i) מיגו who say "כתב ידינו הוא זה אבל וכו'" are supported by a מיגו that they need not have been מקיים the שטר
- b) Where כתב ידם יוצא ממקום אחר
i) מיגו who say "כתב ידינו הוא זה אבל וכו'" aren't supported by a מיגו

2) עדים on the נאמנות of these שיטת תוספות

- a) If עדים are מקיים a שטר by saying כתב ידינו הוא זה and they then say the שטר can't be used because
  - i) תנאי and the תנאי-condition didn't occur
  - ii) then the עדים are believed even without a מיגו
    - (1) because their עדות on תנאי has nothing to do with the validity of the שטר and is a separate עדות
    - iii) so that they are not חוזר ומגיד at all
- b) If עדים are מקיים a שטר by saying כתב ידינו הוא זה and they then say the שטר can't be used because
  - i) אנוסים היינו
  - ii) Then the עדות on אנוסים היינו
    - (1) is tied to their עדות on כתב ידינו and counts as חוזר ומגיד
    - (2) isn't פוסל a שטר that was once valid
      - (a) Because they're saying their signatures weren't proper
    - (3) And רבנן say
      - (a) We believe the עדים
        - (i) they could have not been מקיים the שטר at all
    - (4) while ר' מאיר says
      - (a) The עדים are חוזר ומגיד
        - (i) and aren't believed with a מיגו
        - (ii) even though they aren't פוסל the שטר
- c) If עדים are מקיים a שטר by saying כתב ידינו הוא זה and they then say the שטר can't be used because
  - i) מודעא הי' דברינו

(1) Then according to רב נחמן

(a) the מודעה on עדות

(i) is tied to their עדות on כתב ידו and counts as חוזר ומגיד

(ii) is פוסל a שטר that was once valid

1. Because the עדים admit their signatures were correct

(iii) Even רבנן agree that the עדים aren't believed even with a מיגו

(2) But according to רב אשי

(a) According to רשב"ם

(i) the מודעה on עדות doesn't count as חוזר ומגיד at all

1. and is believed even without מיגו

(b) according to תוספות

(i) the מודעה on עדות only counts as חוזר ומגיד קצת

(ii) and we believe the עדים only with a מיגו

d) If עדים are מקיים a שטר by saying כתב ידו הוא זה and they then say the שטר can't be used because

i) אמנה הי' דברינו

(1) Then according to רב אשי

(a) According to רשב"ם¹

(i) The עדים aren't believed where there is no מיגו

(ii) Because אל תשכן באהליך עולה

(b) According to תוספות

(i) The עדים aren't believed even where there is a מיגו

(ii) Because אל תשכן באהליך עולה

e) In short according to תוספות

	אינו פוסל לשטר	פוסל לשטר	נאמנות עדים דקיימו לכתבן
לרבנן נאמנין במיגו לר"מ אינן נאמנין אף במיגו	אנוסים היינו (דלא הי' כשר מעולם ואין פוסלין אותו)		חוזר ומגיד
לכ"ע אינן נאמנין אף במיגו		לר"נ מודעה הי' דברינו	חוזר ומגיד
נאמנין במיגו לא קיימו לשטר		לרב אשי מודעה הי' דברינו	חוזר ומגיד קצת
נאמנין אף בלא מיגו	תנאי היו דברינו		אינו חוזר ומגיד
לכ"ע אינן נאמנין אף במיגו			אל תשכן באהליך עולה באמנה היו דברינו

3) מהרש"א

¹ This is apparently the sense of מהרש"א but צ"ע

- a) all agree that לזה with a מיגו can't have more נאמנות than עדים with a מיגו
- b) but analyze whether the נאמנות of a לזה with a מיגו is the same as or less than the נאמנות of עדים with a מיגו
- c) Part 1
- i) A לזה is believed to say that a שטר שאינו מקוים is מזויף
- ii) A לזה isn't believed when he claims פרעתי on a שטר מקוים
- iii) If a לזה claims פרעתי on a שטר that wasn't מקוים
- (1) According to רב נחמן
- (a) The לזה can rely on מיגו he could have said the שטר is מזויף
- (b) In short
- (i) מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו
- (2) According to רב הונא
- (a) The לזה can't rely on מיגו he could have said the שטר is מזויף
- (b) In short
- (i) מודה בשטר שכתבו אין צריך לקיימו
- d) Part 2
- i) (מהרש"א as explained by גמרא כתובות דף יט.
- (1) רב הונא to רב נחמן by קשיא
- (a) ר' מאיר
- (i) Who says עדים aren't believed with מיגו even where they're not פוסל the שטר
- (ii) Would certainly say that a לזה isn't believed with מיגו even where he's not פוסל the שטר
- (iii) Because no שיטה holds that a לזה with a מיגו has more נאמנות than מיגו with a עדים
- (b) The שטר פוסל of פרעתי isn't טענה
- (c) So you רב הונא in effect agree with ר' מאיר
- (d) So
- (i) גנובי גנבי למה לך
- (ii) Why don't you say outright that you agree with ר' מאיר
- (2) קשיא
- (a) maybe רב הונא agrees with רבנן who say עדים are believed with a מיגו
- (b) And רב הונא teaches that לזה is still not believed with a מיגו

(c) Because the נאמנות of עדים with a מיגו is greater than the נאמנות of לזה with a מיגו

(3) תירוץ

(a) must be that רב נחמן says that עדים have no more נאמנות than a לזה

(b) and that's why

(i) מיגו who say עדים are believed with a מיגו

(ii) must also say that לזה is believed with a מיגו

(c) so רב הונא who says לזה isn't believed with מיגו must agree with ר' מאיר

e) Part 3

i) תוספות

(1) רב נחמן

(a) who disagrees with רב הונא and who says that לזה is believed to say מיגו פרעתי

(i) {remember that פרעתי doesn't count as if he's פוסל the } שטר

(b) and who says that עדים aren't believed with a מיגו when they say מודעא היו דברינו

(2) Must assume that מודעא היו דברינו counts as if they're פוסל the שטר

(3) Because

(a) if מודעא היו דברינו doesn't count as if the עדים are פוסל the שטר

(i) Since רב נחמן relies on מיגו to support a לזה who isn't פוסל a שטר

(ii) He should certainly rely on מיגו to support עדים who aren't פוסל a שטר

(iii) Because עדים have more נאמנות with a מיגו than a לזה

(b) And the עדים should be believed

ii) This proves that

(1) תוספות says עדים have more נאמנות with a מיגו as the לזה

f) Part 4

i) In sum

(1) רב נחמן himself says עדים have the same נאמנות with a מיגו as the לזה

(2) תוספות assumes that עדים ought to have greater נאמנות

4) תד"ה מר בר רב אשי on מהרש"א

a) We've explained earlier that מודעא היו דברינו

i) מיגו רב אשי believes the עדים even without a מיגו

ii) רב אשי is believed only with a מיגו

- b) תד"ה אמר רב נחמן says in תוספות that
- i) when רב אשי says
    - (1) אל תשכן באהליך עולה because אמנה היו דברינו אין נאמנין
    - (2) רב אשי is dealing with a case where there is a מיגו, namely that אין כתב ידם יוצא ממקום אחר
    - (3) Because otherwise רב אשי would not have had to rely on אל תשכן to explain why they're not believed
  - c) That's why תוספות thinks it's logical to assume that
    - i) when רב אשי says מודעא היו דברינו
    - ii) He is also dealing with where אין כתב ידם יוצא ממקום אחר and there is a מיגו

תד"ה וכדרב הונא

- 1) גמרא as explained by the משנה
  - a) A husband has the right to eat פירות of the מלוג of his wife
  - b) A husband can give up this right by telling his wife
    - i) "אין לי דין ודברים בנכסי מלוג שלך"
  - c) But
    - i) even if he gives up his right to פירות
    - ii) he can have no חזקה in the מלוג if he continues to eat פירות
  - d) because his wife doesn't mind if he eats פירות improperly
- 2) further סוגיא according to יש מפרשים in תוספות
  - a) The משנה also teaches that
    - i) Although the "דין ודברים אין לי" format
      - (1) is not a מתנה לשון and is a "לשון גרוע" that usually doesn't work
      - ii) The formulation is effective here
        - (1) so long as she is still an ארוסה
        - (2) and he doesn't yet have rights to the פירות
      - iii) כדרב כהנא
        - (1) Who says שלא יירשנה אחר מתנה עליו שלא יירשנה
        - (2) Even if he uses לשון גרוע
  - 3) further סוגיא according to ר"י in תוספות
    - a) רב כהנא teaches nothing about whether לשון גרוע is effective
    - b) we assume בסברא that לשון גרוע works here since she is עודה ארוסה and his right to פירות hasn't yet matured
    - c) We rely on רב כהנא only to teach that a person can be מסתלק and waive his right to דבר שלא בא לעולם
  - 4) תוספות
    - a) ר"י קשיא to קשיא
      - i) That a person can be מסתלק from דבר שלא בא לעולם
      - ii) We already know from
        - (1) האומר לאשה הרי את מקודשת לי
        - (2) ע"מ שאין לידך עלי שאר כסות ועונה
        - (3) בדבר של ממון תנאו קיים
    - (a) Even though her right to the שבממון דברים isn't yet בעולם

- b) תירוץ First
  - i) In that case the man used a full תנאי which is a לישון טוב
  - ii) We need רב כהנא to show that even לישון גרוע works
- c) there are also other תירוצים
- 5) מהרש"א
  - a) תירוץ קשיא on the first
    - i) But we just said for ר"י that לישון גרוע always works מסברא for סילוק
  - b) תירוץ
    - i) יש מפרשים and the first תוספות means its קשיא from לאשה האומר also to apply to מפרשים תירוץ to apply only to מפרשים:
      - (1) קשיא
        - (a) לישון גרוע works for סילוק say רב כהנא יש מפרשים (a)
        - (b) Why not rely on לאשה האומר to teach that לישון גרוע works for סילוק (b)
      - (2) תירוץ for מפרשים
        - (a) In לאשה האומר the word מתנה doesn't necessarily mean לישון גרוע (a)
  - c) קשיא
    - i) So how does תוספות answer the קשיא for ר"י שיטת ר"י
  - d) תירוץ
    - i) תירוצים relies on other תוספות

דף מט:

תוספות בא"ד וא"ת רב דפסיק

- 1) משנה וגמרא
  - a) While his wife is an ארוסה
    - i) a husband can waive the right he would otherwise have after נישואין to eat נכסי מלוג of her פירות
    - ii) because
      - (1) these rights are only בתקנת חכמים
      - (2) and רב כהנא says a person can agree not to receive his rights under תקנת חכמים
  - (a) "נחלה הבאה לאדם ממוקום אחר ע"י תקנת חכמים מתנה עליו שלא יירשנה"
- 2) תוספות
  - a) introduction
    - i) רב disagrees with רב כהנא and says that a husband can't waive his right to דרבנן to inherit אשתו נכסי
  - b) קשיא
    - i) Why then can the בעל waive פירות
  - c) תירוץ
    - i) בירושת אשתו רב כהנא only disagrees with רב
      - (1) Where if the waiver is effective her נכסים would pass over to her family
      - (2) So that the waiver brings about a significant change in ownership
    - ii) He agrees with רב כהנא in פירות נכסי מלוג
      - (1) Where once the waiver is effective the פירות remain with his wife who owns the קרקע anyway
- 3) מהרש"א
  - a) שאלה
    - i) Maybe רב כהנא himself also only refers to נכסי מלוג פירות and not ירושת אשתו
  - b) תשובה
    - i) The words "שלא יירשנה" imply that רב כהנא says that the waiver is also effective for ירושת אשתו

תד"ה יכולה אשה שתאמר

- 1) גמרא
  - a) רב הונא
    - i) A woman can waive her right to future מזונות
(1) And thereby regain her right to her מעשה ידי (1)
    - ii) Similarly, a husband can waive his future right to פירות
(1) If he makes his waiver בעודה ארוסה when he wasn't yet זוכה in her קרקע for פירות
- 2) תוספות ד"ה וכדרב כהנא וד"ה יכולה אשה
  - a) מזונות and מעשה ידי
    - i) First חכמים were מתקן the עיקר תקנה that a husband is חייב במזונות אשתו
    - ii) Once they were מתקן the עיקר תקנה that she gets מזונות
(1) In order to avoid איבה
(2) They were מתקן the subsidiary תקנה that he has rights to her מעשה ידי
iii) that's why
(1) the wife for whom the עיקר תקנה was made can say איני ניזונית ואיני עושה
(2) And the husband for whom only the טפילה תקנה was made can't say איני זונך ואין את עושה
  - b) פירות and פרקונה
    - i) Similarly
(1) first חכמים were מתקן the עיקר תקנה that a husband is חייב בפרקונה
    - ii) Once they were מתקן the עיקר תקנה that he is חייב בפרקונה
(1) In order to avoid איבה
(2) They were מתקן the subsidiary תקנה that he has rights to פירות of her נכסי מלוג
    - iii) that's why the husband for whom only the טפילה תקנה was made can't rid himself of his פרקונה obligation by being מסתלק from פירות
    - iv) Besides
(1) Even the wife can't waive her right to פרקונה
(2) Because we're concerned that if he doesn't redeem her "תטמע בעכו"ם"
- 3) מהרש"א
  - a) It's logical to assume that the בעל has no power to be מסתלק himself from פירות even if he remains liable for פרקונה
  - b) Two קשיות

- i) קשיא First
  - (1) So how do we derive from רב הונא that the בעל can be מסתלק from פירות
- ii) קשיא Second
  - (1) Even the wife herself can't waive this תקנה of פרקונה for her benefit because of the חשש שמא תטמע בעכו"ם
- c) קשיא תירוץ for the second
  - i) it's possible that בעודה ארוסה she can waive her right to פרקונה despite the חשש שמא תטמע

דף נ.

תד"ה אילימא

1) גמרא

a) A husband can buy rights in נכסים from his wife

b) קשיא

i) introduction

(1) A woman has a שיעבוד on all of her husband's נכסים to recover her כתובה if she is divorced or widowed

(2) A משנה says that

(a) If a לוקח buys a husband's rights to a שדה and he then buys the wife's שיעבוד rights from the wife

(b) then

(i) the מקח from the wife is בטל

(ii) and the לוקח takes subject to the wife's שיעבוד

(c) because she can claim נחת רוח עשיתי לבעלי

ii) קשיא

(1) the מקח should certainly be בטל where she sells her rights in her נכסים to her **husband**

(2) and she is even more pressured to give her husband נחת רוח

c) תירוץ

i) Part 1

(1) "הא איתמר עלה"

(a) that the מקח is בטל in the sense that her שיעבוד survives

(b) Only on ג' שדות on which she has a special שיעבוד and on which she places special reliance

ii) Part 2

(1) קשיא

(a) Exactly what שדות does the איתמר עלה mean to say are different from the ג' שדות so that for them מכרן קיים and she loses her שיעבוד

(2) תירוץ

(a) The נכסים in which she loses her שיעבוד when she signs are all the husband's נכסים other than the ג' שדות

(b) because she relies on them less than she relies on the ג' שדות

(3) קשיא

(a) She certainly relies less on the other שדות

(b) But on the other hand

(i) For the other שדות she's more pressured to sign to give her husband נחת רוח

(ii) because her husband has even greater איבה and complains

1. "why aren't you releasing your שיעבוד in these שדות

2. when you already have שדות ג' to rely on"

iii) part 3

(1) must be that איתמר עלה excludes נכסי מלוג that the husband wants her to sell to others

(2) these נכסים are her property

(a) and she feels no pressure to release them to please her husband

(3) so that if she sells them to others her שיעבוד is released

iv) part 4

(1) and this answers your original קשיא

(2) when we say that a husband can himself validly buy his wife's rights in her property

(a) we mean his wife's נכסי מלוג

(b) for which she can't say נחת רוח עשיתי לבעלי

ג' שדות	שאר שדות	נכסי מלוג
שיעבודה קיים אף כשחתמה	שיעבודה קיים אף כשחתמה	שיעבודה בטל כשחתמה

2) כתובות פא.

a) A husband doesn't need his wife's signature to sell free of her שיעבוד

b) (תוספות as first understood by רש"י)

i) This applies to שאר שדות

ii) Because the דין for שאר שדות is different from the דין for ג' שדות

3) תוספות

a) קשיא

i) But רש"י just said in our גמרא that except for נכסי מלוג

(1) Her מקח is בטל and she reserves her שיעבוד in שאר שדות because she argues נחת רוח עשיתי לבעלי

ii) So certainly she reserves her שיעבוד if her husband sells without her signature

b) Two תירוצים

נכסי מלוג		שאר שדות		ג' שדות		
לאחר טריפה	עד שעת טריפה	לאחר טריפה	עד שעת טריפה	לאחר טריפה	עד שעת טריפה	
כשחתמה מקחו קיים לגמרי ואין שיעבודה קיים	מוכר בלא חתימתה	"מקחו בטל" שיעבודה קיים ויכולה שתטרוף אף כשחתמה	מוכר בלא חתימתה		"מקחו בטל" לאלתר אף כשחתמה	רש"י
כשחתמה מקחו קיים לגמרי ואין שיעבודה קיים	מוכר בלא חתימתה	"מקחו בטל" שיעבודה קיים ויכולה שתטרוף אף כשחתמה	מוכר בלא חתימתה	"מקחו בטל" שיעבודה קיים ויכולה שתטרוף אף כשחתמה	מוכר בלא חתימתה	ר"י

i) First תירוצ explains the שיטה of רש"י

(1) In ג' שדות

(a) The מכירה is בטל לאלתר even with her signature

(i) and the buyer has no ownership even עד שעת טריפה

1. meaning even before she's widowed or divorced

(2) In שאר שדות

(a) The מכירה is קיים even without her signature

(b) but only עד שעת טריפה when she's widowed or divorced

(i) Because the buyer takes subject to her שיעבוד

(c) And when our גמרא says בטל מקחה for שאר שדות

(i) It means only בטל משעת טריפה

(ii) Because the buyer's purchase of her שיעבוד is בטל

(3) And when רש"י says ג' שדות are different from שאר שדות

(a) רש"י means that

(i) for ג' שדות the sale is בטל from the start

(ii) but for שאר שדות the sale is קיים עד שעת טריפה

(4) And that's why רש"י concluded that the גמרא in כתובות that says a husband can sell without interference by his wife must refer only to שאר שדות

(5) In נכסי מלוג

(a) A מכירה with her signature is קיים even at שעת טריפה

(b) Because the buyer takes free of her שיעבוד

- (c) And that's how our גמרא explained the related rule that a husband can himself buy his wife's rights in her נכסי מלוג
- ii) Second תירוץ is a different שיטה by ר"י
- (1) In fact the rule for ג' שדות is exactly the same as the rule for שאר שדות
- (a) Both are עד שעת טריפה even without her signature
- (b) And both are בטל משעת טריפה even with her signature
- (2) So that the גמרא in כתובות applies to both ג' שדות and שאר שדות
- c) Now analyze how the two שיטות fit into our סוגיא
- i) For ר"י שיטת ר"י the סוגיא works well
- (1) Review the first קשיא of the גמרא
- (a) a לוקח can't buy away a wife's שיעבוד and the sale is קיים עד שעת נחת רוח עשיתי לבעלי because the wife claims טריפה
- (b) so when she sells property to her husband she should certainly be able to say נחת רוח עשיתי לבעלי to void the sale
- (c) so why does the משנה say that her sale to her husband is effective
- (2) תירוץ
- (a) ג' שדות מקחה בטל היא איתמר עלה that applies only to ג' שדות
- (b) But for other שדות the sale has greater force
- (c) So it must be that for other שדות the שיעבוד is released when she signs
- (3) Second קשיא
- (a) Exactly for what other שדות does the איתמר עלה mean to say that the sale has greater forces so that the buyer takes free of her שיעבוד
- (b) Can't be that you mean שדות other than נכסי מלוג
- (c) because for these שדות the husband will have even greater איבה
- (i) So she should certainly be able to say נחת רוח עשיתי לבעלי
- (ii) And it must be that the buyer doesn't take free of her שיעבוד
- (4) Second תירוץ to second קשיא and also to the first קשיא
- (a) איתמר עלה teaches that for נכסי מלוג her שיעבוד is released
- (b) And the משנה that says a בעל can buy אשתו נכסי also refers to נכסי מלוג
- ii) But for רש"י שיטת רש"י we have this קשיא on the second קשיא
- (1) קשיא
- (a) since ג' שדות are בטל לאלתר
- (b) It's possible that
- (i) the איתמר עלה that says for שאר שדות her sale has greater force

- (ii) Means that שאר שדות are different in that the מקה isn't בטל עד שעת טריפה
    - 1. but the שיעבוד remains and the מקה is בטל when she's widowed or divorced
  - (c) so when the גמרא asks
    - (i) "Exactly what other שדות
      - 1. does the איתמר עלה mean to exclude"
    - (ii) Why does the גמרא assume that the exclusion for these שדות
      - 1. means that the buyer takes free of her שיעבוד
  - (d) keep in mind that
    - (i) unless we can prove that a buyer takes נכסים free of שיעבוד
    - (ii) we haven't succeeded in explaining our initial קשיא
      - 1. i.e., how it is that a husband can buy his wife's rights in her נכסים
- iii) רש"י on the קשיא to the שיטה of תירוץ
- (1) The איתמר עלה can't mean to teach that for שאר שדות the מקה isn't בטל לאלתר
  - (2) Because even without the איתמר עלה
    - (a) I would have known that the מקה isn't בטל לאלתר
    - (b) Because why should the בעל not have the right to sell the שדה subject to a שיעבוד the same as all משועבדים נכסים
  - (3) so it must be that the איתמר עלה goes further
    - (a) and teaches that for other שדות the שיעבוד is released and the מקה is קיים even past טריפה שעת
- d) רשב"א by קשיא
- i) How can you say that it's a פשיטא that the מקה for שאר שדות isn't בטל לאלתר
  - ii) After all
    - (1) until our גמרא mentioned the איתמר עלה that teaches that בטל מקחן in the sense of בטל לאלתר applies only to שדות ג'
    - (2) We thought that this בטל מקחן applies to all שדות
- 4) מהרש"א
- a) ר"י uses the following words to explain his own שיטה
    - i) "מקחו בטל משעת טריפה"
    - ii) "וג' שדות לאו למעוטי שאר נכסים"
    - iii) "ואפילו בג' שדות מקחו קיים עד שעת טריפה"

- b) קשיא
- i) What does ר"י mean by emphasizing that the ברייתא teaches a רבותא for ג' שדות that מקחן קיים עד שעת טריפה
- c) Shall we say that ר"י means that these words answer the following קשיא
- i) קשיא
- (1) According to ר"י שיטת ר"י that both ג' שדות and שאר שדות are alike in that the מקח of both is בטל בשעת טריפה
- (2) How do we explain why איתמר עלה says בטל מקחן for ג' שדות and not for נכסי מלוג שאר שדות
- ii) תירוץ
- (1) The איתמר עלה emphasizes ג' שדות only to teach that even for ג' שדות
- (a) מקחן קיים עד שעת טריפה
- (2) Because for שאר שדות it goes without saying that
- (a) מקחן קיים עד שעת טריפה
- (b) For the same reason we gave for רש"י earlier
- (c) Namely
- (i) why should the בעל not have the right to sell the שדה subject to a נכסים משועבדים the same as all
- d) That can't be what ר"י means
- i) Because ר"י should have said it's a רבותא bigger is to teach for ג' שדות
- (1) that שעת טריפה מקחן בטל
- (a) Even though there is less pressure on her to say לבעלי עשיתי
- (b) Than the pressure she has for שאר שדות on which she places less reliance
- e) So it must be that this is what ר"י means
- i) It must be that
- (1) שיטת רש"י is incorrect and that מקחן for ג' שדות isn't לאלתר בטל and is קיים עד שעת טריפה
- (2) Because otherwise we'd have the same קשיא we asked earlier for רש"י
- (a) Maybe the למעוטי of איתמר עלה
- (b) Teaches only that שאר שדות differ from ג' שדות
- (c) In that for שאר שדות the מקח is שעת טריפה קיים עד שעת טריפה
- f) קשיא
- i) But didn't we give a תירוץ earlier why this is no קשיא for רש"י

g) תירוץ

i) Yes, but we also noted a קשיא by רשב"א on this תירוץ

תד"ה קסבר קנין הגוף

1) ברייתא

a) Review this table

המוכר את עבדו ופסק שיהא למוכר קנין פירות ל' יום האם ישנו או אינו בדין יום או יומים			
קנין פירות	לוקח	מוכר	
כקנין הגוף דמי	אינו מפני שאינו תחתיו	ישנו מפני שהוא תחתיו	ר' מאיר
לאו כקנין הגוף דמי	ישנו מפני שהוא כספו	אינו מפני שאינו כספו	ר' יהודה
מספקא לי' וספק נפשות להקל	ישנו מפני שהוא כספו	ישנו מפני שהוא תחתיו	ר' יוסי

2) תוספות

a) קנין פירות כקנין הגוף דמי must say ר' מאיר

i) Because otherwise why would he rely on תחתיו and not on כספו

3) מהרש"א

a) The same reasoning applies to ר' יהודה

b) קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי must say ר' יהודה

i) Because otherwise why would he rely on כספו and not on תחתיו

c) קשיא

i) why do you conclude that ר' יוסי is מסופק on whether קנין פירות כקנין הגוף

ii) say more simply that he applies both תחתיו and כספו

דף נ:

תד"ה ר' אלעזר אומר

- 1) ברייתא
  - a) ר' אלעזר
    - i) if one שותף in an עבד owns פירות and the second owns גוף העבד
    - ii) for purposes of דין יום או יומים neither counts as the owner of the עבד
- 2) גמרא
  - a) ר' אלעזר derives from אממר that
    - i) A husband who has קנין פירות in מלוג נכסי can't sell the property jointly with his wife who had קנין הגוף
    - ii) Because neither has full ownership the rights
- 3) מהרש"א as explained by תוספות
  - a) שאלה
    - i) From a גמרא in פרק החובל we derive that ר' אלעזר says there is no דין יום או יומים in an חציו עבד וחציו בן חורין or עבד של שני שותפין
    - ii) Does that mean
      - (1) that שותפין can never sell property they own in partnership
      - (2) And that there can be no sale of חציו עבד וחציו בן חורין
  - b) תשובה
    - i) The restriction on דין יום או יומים applies to a שותפות where one שותף owns only גוף פירות and the other owns only פירות
      - (1) the restriction doesn't apply where שותפין share the גוף
    - ii) And the same is true for חציו עבד וחציו בן חורין
      - (1) The restriction on דין יום או יומים applies only
        - (a) where the רב has no פירות because the עבד already paid his full price to the רב
        - (b) but because the רב hasn't yet delivered the שטר שיחרור the רב still owns the גוף of the עבד in full
      - iii) and the only property that can't be sold is property held in this kind of שותפות

דף נא.

רשב"ם ד"ה שמעת כו'

1) גמרא

a) If a person sells a property to his wife

i) רב נחמן

(1) She is **קונה במכר** because we don't say his purpose was **זוזי**²

ii) רב הונא

(1) She isn't **קונה במכר** because his purpose was **זוזי** and we need to ignore the money she paid

(2) But she is **קונה במתנה** because without money the **מכר שטר** still brings about **מתנה**

iii) רבא

(1) If she uses **מעות טמונין** we say **הוא דעביד זוזי**

(2) And she's **קונה** neither **במכר** nor **במתנה**

2) משנה

a) If a wife buys a **שדה** from her husband the **מקח** is **קיים**

3) גמרא

a) **קשיא** as explained by **רשב"ם**

i) **לגלויי זוזי** that we don't say **שמעת מינה**

ii) And this is a **פלוגתא** among **אמוראים**

4) מהרש"א

a) introduction

i) Presumably **רשב"ם** means

(1) That this is a **פלוגתא** between **רב נחמן** and **רב הונא**

(2) And that the **משנה** is a **קשיא** for **רב הונא**

b) **קשיא**

i) we just said that even **רב הונא** says **מקחה קיים** as a **מתנה**

ii) So why is the **משנה** a **קשיא** for **רב הונא**

c) **תירוק**

i) **רשב"ם** means that this is a **קשיא** for **רבא**

ii) Because the **משנה** doesn't distinguish between **מעות טמונין** and **מעות שאינן טמונין**

---

² But see **"עוד יש ליישב לרבינו תם"** by **רב נחמן** in **שיטה** **תד"ה ר"ת**

תד"ה למה כתב

1) גמרא

a) שמואל

i) A person who writes a שטר מכר for a שדה isn't מקנה until he's paid

2) קשיא

a) What about a ברייתא that says

i) כתב לו שדי מכורה לך שדי נתונה לך

(1) there's a קנין even if there's no payment

3) Three שיטות in a תירוץ by רב אשי (as explained by מהרש"א)

a) רשב"ם

i) the ברייתא deals with a שטר מתנה where he also wrote מכר to give it דין אחריות

ii) קשיא

(1) Why did he write מתנה

(2) מהרש"א

(a) קשיא

(i) Why not answer simply that he wrote מתנה to show that he's מקנה without money

(b) תירוץ

(i) For that purpose he didn't have to write לשון מתנה

(ii) a קנין סודר (see רש"ש) would have been enough, the same as תוספות mentions below for לומר יש עוד שיטת

iii) תירוץ

(1) to eliminate דינא דבר מצרא

iv) תוספות

(1) קשיא

(a) באחריות דינא דבר מצרא applies to a מתנה that's given

(b) So why did he write לשון מתנה

b) ר"י

i) In the ברייתא

(1) Although he writes שדי מכורה לך

(2) we don't know for certain that he really means מכירה

(3) so we say he meant to give it במתנה

(a) not in the sense that he wanted to avoid בר מצרא

- (i) Because there is בר מצרא for a מתנה באחריות
  - (b) But in the sense that he wanted to be מקנה without money
- ii) Note that
  - (1) once he wrote a שטר מכירה to give a דין אחריות to the transfer
  - (2) the שטר מכר itself counts as a שטר מתנה where the facts are that we're not certain he means מכר
  - (3) And there is no further need for a שטר מתנה or a קנין סודר
- 4) עוד יש לומר
  - a) He wrote one שטר מכר and one שטר מתנה
  - b) He wrote מכר to give it a דין אחריות
  - c) And wrote a שטר מתנה so that the מקבל could make a קנין without paying
  - d) קשיא
    - i) Why write a separate שטר מתנה to transfer without money
    - ii) When he could have done this with a simple קנין סודר

דף נא:

תד"ה ר"ת

- 1) רב נחמן and רב הונא between מחלוקת.
  - a) רב הונא
    - i) if a husband sells property to his wife with a שטר מכר
    - ii) we say that the "מכירה" aspect of the שטר is לגלויי זווי
      - (1) so we ignore the money and there is no קנין with the money
    - iii) but
      - (1) he is nevertheless גמר ומקני with the שטר מכירה without money
      - (2) because במתנה ביקש ליתן לה
  - b) Two שיטות in רב נחמן
    - i) "ועוד יש ליישב לר"ת" except for תוספות and רשב"ם of רב נחמן in שיטה
      - (1) if we are certain that the בעל wanted money before he was מקנה
        - (a) the transfer is a מכר
        - (b) because
          - (i) we don't say לגלויי זווי
          - (ii) and we don't say במתנה ביקש ליתן לה
      - ii) ועוד יש ליישב לרבינו תם of רב נחמן in שיטה
        - (1) רב נחמן
          - (a) When רב נחמן says that the husband's purpose isn't לגלויי זווי
          - (b) רב נחמן means only to say
            - (i) that the transfer to his wife isn't void altogether
            - (ii) and that she is קונה as a מתנה because במתנה ביקש ליתן לה
        - (2) קשיא
          - (a) How then does רב נחמן disagree with רב הונא
        - (3) תירוצ'
          - (a) גוף השדה only for the במתנה ביקש ליתן לה says רב נחמן
          - (b) But
            - (i) for the פירות the בעל does mean to give it to her במכר
            - (ii) And since that מכר is בטל (as we'll explain below) the פירות still belong to him
          - (c) And this is the source of the דין that we'll discuss below that

(i) Although

1. הנותן שדה לאשתו אין הבעל אוכל פירות
2. המוכר שדה לאשתו הבעל אוכל פירות

(4) קשיא

(a) But once רב נחמן says there's no זוזי

(i) I can accept that he gives her the במתנה

1. because ליתן לה

(ii) But why do you say the מכר is בטל for פירות

(5) תירוץ

(a) Although a husband can't insist on taking his wife's money

(b) If he manages to take her money בערמה the money is his

(c) And the sale is בטל because in the end the money was his

c) קשיא

i) If רב נחמן is right that we don't say זוזי

ii) Why is it that

- (1) לזה מן האשה וגירשה אין לה עליו כלום

2) מהרש"א

a) קשיא for שיטת יש ליישב

i) For this שיטה the גמרא should have answered for רב נחמן

ii) That the money is his once she lends it to him

iii) and that's why he doesn't have to repay it

b) תירוץ

i) Just as we said in our גמרא

- (1) That by giving her the שטר מכירה

- (2) He intended

(a) במתנה ביקש ליתנו לה

ii) Just so where he borrows money from her

- (1) Although he in reality borrowed nothing and took back his own money

iii) Still

- (1) When he gave his wife a שטר for the loan

- (2) we ought to say that as a מתנה he gave her his obligation to pay her a number of זוזי equal to the זוזי that he took from her

3) גמרא

- a) רב הונא בר אבין
- i) if a husband sells a שדה to his wife
    - (1) he has rights to פירות from that שדה
    - (2) the same as he has from his wife's other נכסי מלוג
- b) רשב"ם then continues with the following words according to גמרא
- i) ברם רבי אבא ורבי אבהו וכל גדולי הדור אמרו
  - ii) במתנה ביקש ליתנו לה
  - iii) ולמה כתב לה לשום מכר כדי ליפות את כחה [כחן]
- 4) ר' אבא in שיטות
- a) {keep in mind that all שיטות except שיטת ר' אבא apply the first שיטה in נחמן we discussed earlier}
  - b) ר' אבא in שיטת ר"י
    - i) ר' אבא agrees with רב הונא that
      - (1) the transfer isn't a מכר because לגלויי זוזי הוא דעביד
      - (2) he used a שטר מכירה only to give her the benefit of אהריות
      - (3) And is instead a מתנה because במתנה ביקש ליתנה לו
    - ii) הנותן מתנה לאשתו אין הבעל אוכל פירות
      - (1) It follows that ר' הונא בר אבין ר' אבא וכו' disagrees with ר' אבא בר אבין and the husband has no פירות
    - iii) And to reflect this disagreement the גמרא introduces the מימרא of ר' הונא בר אבין with ברם meaning "but"
    - iv) מהרש"א
      - (1) קשיא
        - (a) רב הונא בר אבין agrees with ר' נחמן even ר"י said earlier that but
          - (i) That the transfer is a מתנה when we're not sure he really means מכר
          - (b) so maybe ר' אבא can agree with ר"י as well as with רב הונא בר אבין
        - (2) תירוץ
          - (a) Here it's certain that he meant a sale because in the end she paid money
          - (b) {"אלא במכירה ממש" the words מהרש"א mean
            - (i) {"אלא הוי אמרינן מכירה ממש [ולא מתנה]}
  - c) שיטת ר' אבא in שיטת ר"י {not to be confused with שיטת ר"י}
    - i) Don't be גורס the word "ברם"

- (1) Because ר' הונא בר אבין wrongly suggests that ר' אבא disagrees with בעל פירות and says the בעל isn't אוכל פירות
- (a) and says the בעל isn't אוכל פירות
- ii) Instead
- (1) ר' אבא **supports** ר' הונא בר אבין and says בעל פירות is אוכל פירות
- (2) because he agrees with רב נחמן
- (a) That the מכר is really a sale because we don't say לגלויי זוזי
- (3) So it follows that
- (a) by using a שטר מכירה rather than a שטר מתנה
- (i) with the result that the transfer is in fact a מכר rather than a מתנה
- (b) The husband was כח by entitling himself to פירות מייפה his own
- iii) שיטה of ר"י קשיא
- (1) The שיטה gives no meaning to the words of ר' אבא
- (a) "במתנה ביקש ליתנו לה"
- iv) מהרש"א
- (1) קשיא
- (a) Why not say for ר"ת in this שיטה that
- (i) לגלויי זוזי רב הונא agrees with ר' אבא
1. and although the transfer isn't a מכר and is instead a מתנה
  2. because במתנה ביקש ליתנו לה
- (ii) Nevertheless
1. The בעל still eats פירות
  2. Because he used לשון מכר to improve the כח for פירות he would not have for a מתנה
- (b) And if you use this approach
- (i) You've explained for ר"ת why ר' אבא mentions "במתנה ביקש וכו'"
- (2) תירוצ
- (a) Because in order to say the בעל has פירות
- (b) It's enough to say there is no מכר because לגלויי זוזי
- (c) And it's not important to add as further support that
- (i) The wife at least gets the גוף as a מתנה
- (d) Because if the transfer weren't valid even as a מתנה
- (i) The husband would certainly have פירות
- (ii) {besides having even the גוף השדה!}

- d) ר"ת in "עוד יש ליישב" שיטה of
- i) רב נחמן in עוד יש ליישב שיטה of Review
  - ii) Note that for this שיטה
    - (1) Although the transfer of the גוף השדה was a מתנה
      - (a) Because במתנה ביקש ליתנו לה
        - (i) so it's not a קשיא why ר' אבא uses this phrase
      - (2) He didn't have this מתנה intent for פירות
      - (3) Instead for פירות he was מייפה his כח by intending a מכר that was invalid as mentioned earlier for this שיטה
    - iii) It results that that the פירות he eats
      - (1) aren't her פירות in which he has a נכסי מלוג right
      - (2) but are פירות in which he still has his original ownership
    - iv) And that's why ר' אבא supports בר אבין and says
      - (1) במתנה ביקש ליתן לה
        - (a) Meaning the גוף השדה
        - (2) ולמה כתב לשם מכר כדי ליפות את כחו
          - (a) Meaning he wrote מכר for פירות because he knew the מכר wouldn't work
        - (3) So that the פירות are still his and were never transferred to his wife